

32009R1070

L 300/34

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

14.11.2009.

UREDBA (EZ) br. 1070/2009 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 21. listopada 2009.

o izmjeni uredaba (EZ) br. 549/2004, (EZ) br. 550/2004, (EZ) br. 551/2004 i (EZ) br. 552/2004 radi poboljšanja izvedbe i održivosti Europskog zrakoplovnog sustava

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 80. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija (²),

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora (³),

budući da:

- (1) Provedba zajedničke prometne politike zahtijeva djelotvoran sustav zračnog prijevoza koji omogućava sigurno, redovito i održivo obavljanje usluga u zračnom prometu, optimizira mogućnosti i olakšava kretanje roba, osoba i usluga.
- (2) Prvim paketom zakonodavstva o jedinstvenom europskom nebu koji su donijeli Europski parlament i Vijeće, tj. Uredbom (EZ) br. 549/2004 od 10. ožujka 2004. o utvrđivanju okvira za stvaranje jedinstvenog europskog neba (okvirna Uredba) (⁴), Uredbom (EZ) br. 550/2004 od 10. ožujka 2004. o pružanju usluga u zračnoj plovidbi u jedinstvenom europskom nebu (Uredba o pružanju usluga) (⁵), Uredbom (EZ) br. 551/2004 od 10. ožujka 2004. o organizaciji i korištenju zračnog prostora u jedinstvenom europskom nebu (Uredba o zračnom prostoru) (⁶) i Uredbom (EZ) br. 552/2004 od 10. ožujka 2004. o interoperabilnosti Europske mreže za upravljanje zračnim prometom (Uredba o interoperabilnosti) (⁷), uspostavljena je čvrsta pravna osnova za cjelovit, interoperabilan i siguran sustav upravljanja zračnim prometom (ATM).

(¹) SL C 182, 4.8.2009., str. 50.

(²) SL C 120, 28.5.2009., str. 52.

(³) Mišljenje Europskog parlamenta od 25. ožujka 2009. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 7. rujna 2009.

(⁴) SL L 96, 31.3.2004., str. 1.

(⁵) SL L 96, 31.3.2004., str. 10.

(⁶) SL L 96, 31.3.2004., str. 20.

(⁷) SL L 96, 31.3.2004., str. 26.

(3) Kao odgovor na snažne zahtjeve industrije, država članica i drugih dionika u vezi pojednostavljenja i povećanja učinkovitosti zakonodavnog okvira za zrakoplovstvo u Europi, u studenom 2006. osnovana je Skupina na visokoj razini za budućnost europskog zrakoplovnog zakonodavnog okvira (Skupina na visokoj razini). Skupina na visokoj razini, koja se sastojala od predstavnika većine dionika, podnijela je u srpnju 2007. izvješće s preporukama za poboljšanje učinkovitosti i upravljanja europskim zrakoplovnim sustavom. Skupina na visokoj razini preporučila je da se okolišu pridaje jednaka važnost kao sigurnosti i učinkovitosti zrakoplovnog sustava, te je ustrajala na tome da industrija i zakonodavci moraju raditi zajedno na osiguravanju da ATM u najvećoj mogućoj mjeri doprinosi održivosti.

(4) Na svojoj sjednici održanoj 7. travnja 2008., Vijeće je pozvalo Komisiju da u skladu s preporukama Skupine na visokoj razini razvije cjeloviti sustavni pristup u skladu s konceptcijom „gate-to-gate“ (od vrata do vrata) kako bi se unaprijedila sigurnost, poboljšao ATM i povećala učinkovitost troškova.

(5) Kako bi se dovršilo oblikovanje jedinstvenog europskog neba, treba donijeti dodatne mјere na razini Zajednice, posebno poboljšati izvedbu europskog zrakoplovnog sustava u ključnim područjima, kao što su okoliš, kapacitet i učinkovitost troškova, sve to imajući u vidu najvažnije ciljeve sigurnosti. Zakonodavstvo o jedinstvenom europskom nebu treba također prilagoditi tehničkom razvoju.

(6) Uredbom Vijeća (EZ) br. 219/2007 od 27. veljače 2007. o osnivanju zajedničkog poduzeća za razvoj nove generacije Europskoga sustava upravljanja zračnim prometom (SESAR) (⁸) zahtijeva se razvoj i provedba glavnog plana ATM-a. Provedba glavnog plana ATM-a zahtijeva zakonodavne mјere koje podržavaju razvoj, uvođenje i financiranje novih konceptacija i tehnologija. Ona bi trebala rezultirati sustavom koji se sastoji od potpuno uskladihnenih i interoperabilnih komponenata, koje jamče visoku razinu izvedbe aktivnosti zračnog prometa u Europi. Plan provedbe jedinstvenog europskog neba morao bi uvažiti vremensko razdoblje predviđeno za razvojnu i izvedbenu fazu programa SESAR, koji je dio konceptcije jedinstvenog europskog neba. Ova dva procesa moraju biti precizno uskladena.

(⁸) SL L 64, 2.3.2007., str. 1.

- (7) Koncepcija zajedničkih projekata, čiji je cilj pomaganje korisnicima zračnog prostora i/ili pružateljima usluga u zračnoj plovidbi u smislu poboljšanja zajedničke infrastrukture zračne plovidbe, pružanja usluga u zračnoj plovidbi i upotrebe zračnog prostora, posebno onih potrebnih za provedbu glavnog plana ATM-a, ne bi trebalo dovoditi u pitanje već postojeće projekte s istim ciljevima, koje je donijela jedna ili više država članica. Odredbe o financiranju provedbe zajedničkih projekata ne bi trebale utjecati na način pripreme tih zajedničkih projekata. Komisija može predložiti financiranje iz fondova Transeuropske mreže ili Europske investicijske banke za podršku zajedničkih projekata, posebno za ubrzanje razvoja programa SESAR, u višegodišnjem finansijskom okviru. Ne dovodeći u pitanje pristup tim sredstvima, države članice bi trebale slobodno odlučivati o tome kako će upotrijebiti prihode od javne prodaje prava na zrakoplovni sektor u skladu s planom za trgovanje emisijama, i da u tom smislu razmotre da li bi se dio tih prihoda mogao upotrijebiti za financiranje zajedničkih projekata na razini funkcionalnih blokova zračnog prostora.
- (8) Kod razvoja zajedničkih projekata treba posebno paziti, među ostalim, da se primjenom opsežnog i transparentnog računovodstva osigura da korisnici zračnog prostora ne plaćaju dvostruku naknadu. Zajedničke projekte treba razvijati u korist svih dionika i treba osigurati da se prema njima postupa jednak.
- (9) Kako bi se osigurao dosljedan i jasan nadzor nad pružanjem usluga u Europi, nacionalnim nadzornim tijelima treba osigurati dostatnu neovisnost i resurse. Neovisnost ne bi smjela sprečavati ta tijela u obavljanju njihovih zadaća unutar upravnog okvira.
- (10) Nacionalna nadzorna tijela imaju ključnu ulogu u provedbi jedinstvenog europskog neba pa Komisija stoga treba omogućiti njihovu međusobnu suradnju kako bi se omogućila razmjena najboljih praksa i razvio zajednički pristup, također putem poboljšane suradnje na regionalnoj razini. Ova suradnja treba se odvijati na redovitoj osnovi.
- (11) Socijalne partnere treba bolje obavještivati te se s njima savjetovati o svim mjerama koje imaju značajne socijalne učinke. Na razini Zajednice je također potrebno savjetovanje s Odborom za sektorski dijalog, koji je osnovan Odlukom Komisije 98/500/EZ⁽¹⁾.
- (12) Za postizanje bolje izvedbe ATM-a i usluga u zračnoj plovidbi (ANS) treba uspostaviti okvir za definiciju, provedbu i izvođenje obvezujućih ciljeva izvedbe u ključnim područjima izvedbe u skladu s politikama Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva (ICAO). Neizostavan element takvog okvira trebao bi biti odgovarajući mehanizam za izvješćivanje, ispitivanje, ocjenjivanje i proslijedivanje podataka o izvedbi ATM-a i ANS-a, zajedno s odgovarajućom shemom poticaja koja bi pospješila postizanje ciljeva.
- (13) Nacionalna nadzorna tijela bi trebala imati fleksibilnost kako bi se pri oblikovanju nacionalnih i regionalnih planova uvažile posebne nacionalne ili regionalne okolnosti. Pri odobravanju ili donošenju nacionalnih planova, države članice bi trebale imati pravo unošenja odgovarajućih promjena.
- (14) Pri utvrđivanju pristojbi za usluge u zračnoj plovidbi, Komisija i države članice trebaju nastojati upotrebljavati zajedničke prognoze. U slučajevima kada promet značajno odstupa od prognoza, treba omogućiti određenu fleksibilnost, posebno upotrebo odgovarajućih mehanizama uzbunjivanja.
- (15) Pri utvrđivanju troškova koje određuju države članice na nacionalnoj razini ili na razini funkcionalnog bloka zračnog prostora, koje bi korisnici zračnog prostora trebali dijeliti, treba uzeti u obzir ciljeve izvedbe.
- (16) Za prekogranično pružanje usluga, države članice trebaju osigurati da imenovanje pružatelja usluga u zračnom prometu nije zabranjeno bilo kojim nacionalnim pravnim sustavom na temelju toga što on ima poslovni nastan u nekoj drugoj državi članici ili je u vlasništvu državljana te države članice.
- (17) Nacionalna nadzorna tijela trebaju poduzeti odgovarajuće mjeru kako bi osigurala visoku razinu sigurnosti, uključujući mogućnost izdavanja pojedinačne svjedodžbe za svaku vrstu usluge u zračnoj plovidbi, poštujući pri tom potrebu za učinkovitošću troškova i dosljednošću te izbjegavajući udvostručavanje.
- (18) Funkcionalni blokovi zračnog prostora su ključni za unaprjeđenje suradnje između pružatelja usluga u zračnoj plovidbi kako bi se poboljšala izvedba i stvorila sinergija. Države članice bi u razumnom roku trebale uspostaviti funkcionalne blokove zračnog prostora. U tu svrhu i za optimiziranje međusobne povezanosti funkcionalnih blokova zračnog prostora u jedinstvenom europskom nebu, predmetne države članice trebaju surađivati međusobno i, kada je primjeren, također s trećim zemljama.
- (19) Kada države članice uspostave funkcionalni blok zračnog prostora, druge države članice, Komisija i druge zainteresirane strane imaju mogućnost davanja svojih zapažanja s ciljem omogućavanja razmjene stajališta. Ta bi zapažanja za dotičnu državu članicu (države članice) trebala biti isključivo savjetodavne prirode.

⁽¹⁾ SL L 225, 12.8.1998., str. 27.

- (20) U slučaju poteškoća u procesu pregovora o uspostavljanju funkcionalnih blokova zračnog prostora, Komisija može imenovati koordinatora sustava funkcionalnih blokova zračnog prostora (koordinator). Zadaće koordinatora bi trebale biti usmjerene na pružanje pomoći u prevladavanju poteškoća, bez upitanja u suverenost dotočne države članice (država članica) i, kada je primjeren, trećih zemalja koje sudjeluju u istom funkcionalnom bloku zračnog prostora. Troškovi povezani s djelatnošću koordinatora ne bi trebali imati nikakav utjecaj na nacionalne proračune država članica.
- (21) Izvješća Komisije Eurocontrol-a za provjeru izvedbe i završno izvješće Skupine visoke razine potvrđuju da se mreža zračnih putova i struktura zračnog prostora ne mogu razviti izolirano, budući da je svaka pojedina država članica sastavni element Europske mreže za upravljanje zračnim prometom (EATMN), kako unutar tako i izvan Zajednice. Stoga za opći zračni promet treba postupno uspostaviti bolje povezan operativni zračni prostor.
- (22) U vezi stvaranja funkcionalnih blokova zračnog prostora i uspostavljanja sheme izvedbe, Komisija treba utvrditi i uvažiti uvjete koji su potrebni kako bi Zajednica uspostavila jedinstveno europsko područje letnih informacija (SEFIR), za koje države članice ulažu zahtjev ICAO-u u skladu s uspostavljenim postupcima te organizacije i u skladu s pravima, obvezama i odgovornostima država članica sukladno Konvenciji o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu, koja je potpisana u Čikagu 7. prosinca 1944. (Čikaška konvencija). Obuhvaćanjem zračnog prostora pod odgovornošću država članica, SEFIR bi olakšao zajedničko planiranje i integriranje operacije kako bi se riješio problem regionalnih uskih grla. Takav bi SEFIR morao imati potrebnu fleksibilnost kako bi se uvažile posebne potrebe, kao što su gustoća prometa i zahtijevana razina složenosti.
- (23) Korisnici zračnog prostora suočeni su s različitim uvjetima pristupa zračnom prostoru Zajednice i slobode kretanja u njemu. Uzrok je nedostatak usklađenih pravila letenja Zajednice i, posebno, nedostatak usklađene klasifikacije zračnog prostora. Komisija stoga treba uskladiti takva pravila na temelju standarda ICAO-a.
- (24) EATMN treba projektirati i provesti s namjenom postizanja sigurnosti, okolišne održivosti, poboljšanja kapaciteta i poboljšane učinkovitosti troškova cjelokupne mreže zračnog prometa. Kako je naglašeno u izvješću Komisije Eurocontrol-a za provjeru izvedbe od 31. listopada 2008. pod naslovom „Ocjena inicijativa za funkcionalne blokove zračnog prostora i njihovog doprinosa poboljšanju izvedbe“, to se na najbolji način može osigurati putem usklađenog upravljanja mrežom zračnog prometa na razini Zajednice.
- (25) U skladu s izjavom država članica o vojnim pitanjima povezanim s jedinstvenim europskim nebom, koja je priložena Uredbi (EZ) br. 549/2004, civilno-vojna suradnja i usklađenost trebali bi imati temeljnu ulogu u provedbi jedinstvenog europskog neba kako bi se približili poboljšanoj fleksibilnoj upotrebi zračnog prostora za postizanje izvedbenih ciljeva jedinstvenog europskog neba, s dužnim uvažavanjem učinkovitosti vojne misije.
- (26) Bitno je postići zajedničku, usklađenu strukturu zračnog prostora u smislu ruta, zasnovati sadašnje i buduće organizacije zračnog prostora na zajedničkim načelima, osigurati postupnu provedbu glavnog plana ATM-a, optimizirati upotrebu rijetkih resursa radi izbjegavanja nepotrebnih troškova opremanja, te osmisli i upravljati zračnim prostorom u skladu s usklađenim pravilima. U tu svrhu, Komisija bi trebala biti odgovorna za donošenje potrebnih pravila i provedbenih odluka sa zakonski obvezujućim učinkom.
- (27) Popis funkcija za upravljanje mrežom i za projektiranje mreže treba nadopuniti kako bi se, prema potrebi, uključile buduće mrežne funkcije definirane u glavnom planu ATM-a. Pri tom bi Komisija trebala na najbolji mogući način iskoristiti stručnost Eurocontrol-a.
- (28) Skupina na visokoj razini je preporučila izgradnju novih ili poboljšanih funkcija na postojećim osnovama i unaprjeđenje uloge Eurocontrol-a, pri čemu se Zajednica postavlja kao jedini regulator i pri čemu se poštaje načelo razdvajanja regulacije od davanja usluga. U skladu s tim, Komisija bi reformironom Eurocontrol-u, za koji vrijede nova pravila upravljanja, trebala povjeriti izvođenje poslova povezanih s različitim funkcijama, što ne uključuje donošenje obvezujućih mjeru općeg stupnja ili potrebu za političkom diskrecijom. Eurocontrol bi ove poslove trebao obavljati na nepristran i troškovno učinkovit način te uz potpuno sudjelovanje korisnika zračnog prostora i davatelja usluga u zračnoj plovidbi.
- (29) Treba uvesti odgovarajuće mjere za poboljšanje učinkovitosti upravljanja protokom zračnog prometa kako bi se pomoglo postojećim operativnim jedinicama, uključujući Središnju jedinicu Eurocontrol-a za upravljanje protokom, pri osiguravanju djelotvornih letačkih operacija. Nadalje, u priopćenju Komisije o akcijskom planu u vezi kapaciteta, učinkovitosti i sigurnosti aerodroma u Europi, naglašava se potreba za osiguravanjem operativne dosljednosti između planova leta i aerodromskih slotova. Osim toga, promatračko tijelo Zajednice za kapacet aerodroma moglo bi pomoći državama članicama pružanjem objektivnih informacija kako bi se kapacet aerodroma uskladio s kapacetom ATM-a, ne dovodeći u pitanje njihove nadležnosti na ovom području.

- (30) Pružanje suvremenih, potpunih, visoko kvalitetnih i pravovremenih zrakoplovnih informacija ima značajan utjecaj na sigurnost i na olakšavanje pristupa zračnom prostoru Zajednice i slobode kretanja u njemu. Uvažavajući glavni plan ATM-a, Zajednica mora preuzeti inicijativu za modernizaciju ovog sektora u suradnji s Eurocontrol-om i osigurati da korisnici mogu pristupati tim podacima putem jedinstvene javne pristupne točke koja omogućuje suvremeno, korisnički orijentirano i provjerno cjelovito informiranje.
- (31) Za elektronički portal o meteorološkim informacijama, Komisija mora uzeti u obzir različite izvore informacija, uključujući izvore određenih davalaca usluga, kada je to potrebno.
- (32) Kako bi se izbjeglo nepotrebno upravno opterećenje i preklapanje postupaka provjere, svjedodžbe izdane u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlementa i Vijeća od 20. veljače 2008. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa⁽¹⁾, trebale bi se prihvatići u smislu ove Uredbe kada se odnose na komponente ili sustave.
- (33) Svjedodžba izdana u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 i upotrijebljena za dokazivanje alternativnog načina sukladnosti s bitnim zahtjevima Uredbe (EZ) br. 552/2004, mora biti popraćena tehničkom dokumentacijom koju Europska agencija za sigurnost zračnog prometa (EASA) zahtijeva za certificiranje.
- (34) Neki zahtjevi Uredbe (EZ) br. 552/2004 ne bi se trebali primjenjivati na sustave koji su stavljeni u upotrebu prije 20. listopada 2005. Nacionalna nadzorna tijela i pružatelji usluga u zračnoj plovidbi trebali bi imati slobodu da se na nacionalnoj razini dogovore o postupcima i dokumentaciji potrebnima za dokazivanje sukladnosti ATM sustava koji su počeli raditi prije 20. listopada 2005., s bitnim zahtjevima Uredbe (EZ) br. 552/2004. Provedbena pravila i specifikacije Zajednice donesene nakon donošenja ove Uredbe moraju uvažavati ovo rješenje i to ne smije rezultirati retroaktivnim zahtjevom za dokumentiranim dokazom.
- (35) Skupina na visokoj razini je u svom završnom izvješću Komisiji preporučila da se programom SESAR riješi posebno definicija interoperabilnih postupaka, sustava i razmijene informacija unutar Europe i s ostatkom svijeta. To bi moralo također uključivati razvoj odgovarajućih standarda i identifikaciju novih provedbenih pravila ili specifikacija Zajednice u okviru jedinstvenog europskog neba.
- (36) Pri donošenju provedbenih mjera, uključujući standarde koje utvrđuje Eurocontrol, Komisija mora osigurati da te mjere uključuju sva potrebna poboljšanja prvobitnih standarda i u potpunosti uvažavaju potrebu za izbjegavanjem podvostručenih propisa.
- (37) Istodobno ostvarivanje ciljeva povećanja standarda sigurnosti zračnog prometa i poboljšanja cijelokupne izvedbe ATM-a i ANS-a u općem zračnom prometu u Europi zahtijeva uvažavanje ljudskog faktora. Stoga države članice trebaju razmotriti uvođenje načela „kulture pravičnosti”.
- (38) Radi predloženog proširenja nadležnosti EASA-e, uključivanjem sigurnosti upravljanja zračnim prometom, treba osigurati dosljednost među uredbama (EZ) br. 549/2004, (EZ) br. 550/2004, (EZ) br. 551/2004, (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008.
- (39) Mjere potrebne za provedbu ove Uredbe treba donijeti u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji⁽²⁾. Te mjere treba donijeti u odgovarajućem vremenskom okviru kako bi se ispunili rokovi postavljeni ovom Uredbom i uredbama (EZ) br. 549/2004, (EZ) br. 550/2004, (EZ) br. 551/2004, (EZ) br. 552/2004 i (EZ) br. 216/2008.
- (40) Komisiju treba posebno ovlastiti za ažuriranje mjera radi tehničkih i operativnih razvoja te za utvrđivanje osnovnih mjerila i postupaka za izvođenje određenih funkcija upravljanja mrežom. Kako su te mjere općenitog opsega te su namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni uredaba (EZ) br. 549/2004, (EZ) br. 550/2004, (EZ) br. 551/2004 i (EZ) br. 552/2004 njihovim dopunjavanjem novim elementima koji nisu ključni, one se moraju donijeti u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom predviđenim u članku 5.a Odluke 1999/468/EZ.
- (41) Kada se na temelju nužne hitnosti ne mogu poštovati uobičajeni rokovi za regulatorni postupak s kontrolom, Komisiji treba omogućiti primjenu hitnog postupka predviđenog člankom 5.a stavkom 6. Odluke 1999/468/EZ.
- (42) Izjava ministara o zračnoj luci Gibraltar, dogovorena u Cordobi 18. rujna 2006. na prvom ministarskom sastanku Foruma za dijalog o Gibraltaru (Ministarска izjava), zamjenjuje Zajedničku izjavu o zračnoj luci donesenu u Londonu 2. prosinca 1987., a potpuna usklađenosť s tom izjavom smatraće se potpunom usklađenošću s Izjavom iz 1987.

⁽¹⁾ SL L 79, 19.3.2008., str. 1.

⁽²⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

- (43) Ova se Uredba u potpunosti primjenjuje na zračnu luku Gibraltar u okviru i na temelju Ministarske izjave. Ne dovodeći u pitanje Ministarsku izjavu, primjena na zračnu luku Gibraltar i sve mjere povezane s njezinom provedbom potpuno su uskladene s tom izjavom i svim dogovorima koji su u njoj sadržani.
- (44) Uredbe (EZ) br. 549/2004, (EZ) br. 550/2004, (EZ) br. 551/2004 i (EZ) br. 552/2004 treba stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EZ) br. 549/2004 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 1.

Cilj i područje primjene

1. Cilj inicijative za jedinstveno europsko nebo je poboljšanje postojećih standarda sigurnosti, doprišenje održivom razvoju sustava zračnog prometa i poboljšanje cjelokupne izvedbe upravljanja zračnim prometom (ATM) i usluga u zračnoj plovidbi (ANS) za opći zračni promet u Europi radi ispunjavanja zahtjeva svih korisnika zračnog prostora. Ovo jedinstveno europsko nebo uključuje usklađenu paneuropsku mrežu ruta, upravljanje mrežom i sustave za upravljanje zračnim prometom, koji se temelje samo na sigurnosti, učinkovitosti i tehničkim zahtjevima, na dobrobit svih korisnika zračnog prostora. U postizanju ovog cilja, ovom se Uredbom uspostavlja uskladeni zakonodavni okvir za stvaranje jedinstvenog europskog neba.

2. Primjenom ove Uredbe i mjera iz članka 3. ne dovodi se u pitanje suverenitet država članica nad njihovim zračnim prostorom i zahtjevi država članica u vezi javnog reda, javne sigurnosti i obrambenih pitanja, kako je navedeno u članku 13. Ova Uredba i mjere iz članka 3. ne odnose se na vojne operacije i obuku.

3. Primjenom ove Uredbe i mjera iz članka 3. ne dovode se u pitanje prava i dužnosti država članica koji proizlaze iz Čikaške konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu iz 1944. (Čikaška konvencija). U tom je smislu dodatni cilj ove Uredbe, na područjima koja su njome obuhvaćena, pomaganje državama članicama u ispunjavanju njihovih obveza koje proizlaze iz Čikaške konvencije, davanjem osnove za zajedničko tumačenje i jednaku provedbu njezinih odredaba, te osiguravanjem da se te odredbe propisno poštuju u ovoj Uredbi i pravilima za njezinu provedbu.

4. Podrazumijeva se da se primjenom ove Uredbe na zračnu luku Gibraltar ne dovode u pitanje odgovarajuće pravne pozicije Kraljevine Španjolske i Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske u vezi sporova oko suvereniteta nad područjem na kojem se nalazi aerodrom.”

2. Članak 2. mijenja se kako slijedi:

- (a) točka 8. zamjenjuje se sljedećim:

„8. „korisnici zračnog prostora“ znači operatori zrakoplova koji lete u općem zračnom prometu;”

- (b) točka 10. zamjenjuje se sljedećim:

„10. „upravljanje zračnim prometom (ATM)“ znači skup funkcija koje se obavljaju u zraku i na tlu (usluge u zračnom prometu, upravljanje zračnim prostorom i upravljanje protokom zračnog prometa) koje su potrebne kako bi se osiguralo sigurno i učinkovito kretanje zrakoplova tijekom svih faza leta;”

- (c) umeće se sljedeća točka:

„13.a „glavni plan ATM-a“ znači plan potvrđen Odlukom Vijeća 2009/320/EZ (*), u skladu s člankom 1. stavkom 2. Uredbe Vijeća (EZ) br. 219/2007 od 27. veljače 2007. o uspostavljanju zajedničkog poduzeća za razvoj nove generacije Europskog sustava upravljanja zračnim prometom (SESAR) (**);

(*) SL L 95, 9.4.2009., str. 41.

(**) SL L 64, 2.3.2007., str. 1.”;

- (d) točka 15. zamjenjuje se sljedećim:

„15. „svjedodžba“ znači dokument koji izdaje nacionalno nadzorno tijelo u bilo kojem obliku koji je u skladu s nacionalnim pravom, kojim se potvrđuje da određeni pružatelj usluga u zračnoj plovidbi zadovoljava zahtjeve za pružanje određene usluge;”;

- (e) točka 21. briše se;

- (f) točka 22. zamjenjuje se sljedećim:

„22. „fleksibilna upotreba zračnog prostora“ znači konцепцијa upravljanja zračnim prostorom koja se primjenjuje na području Europske konferencije civilnog zrakoplovstva na temelju „Priručnika o upravljanju zračnim prostorom za primjenu koncepциje fleksibilne upotrebe zračnog prostora“ koji je izdao Eurocontrol;”;

(g) umeću se sljedeće točke:

„23.a „usluga letnih informacija“ znači usluga koja je predviđena za davanje savjeta i informacija korisničima za sigurno i učinkovito izvođenje letova;

23.b „usluga uzbunjivanja“ znači usluga predviđena za obavljanje odgovarajućih organizacija o zrakoplovu za koji je potrebna pomoć traženja i spašavanja te, prema potrebi, za pomaganje tim organizacijama;“;

(h) točka 25. zamjenjuje se sljedećim:

„25. „funkcionalni blok zračnog prostora“ znači blok zračnog prostora koji se temelji na operativnim zahtjevima i koji se uspostavlja bez obzira na državne granice, u kojem se pružanje usluga u zračnoj plovidbi i s njima povezanih usluga temelji na učinkovitosti i optimizaciji, s ciljem da se u svaki funkcionalni blok uvede poboljšana suradnja između pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, ili ako je primjeren, integrirani pružatelj usluga;“;

(i) točka 37. briše se;

(j) dodaje se sljedeća točka:

„41. „prekogranične usluge“ znači bilo koju situaciju u kojoj usluge u zračnoj plovidbi u jednoj državi članici daje pružatelj usluga koji je certificiran u drugoj državi članici.“

3. Članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 4.

Nacionalna nadzorna tijela

1. Države članice, zajednički ili pojedinačno, imenuju ili uspostavljaju tijelo ili tijela kao svoje nacionalno nadzorno tijelo koje preuzima zadaće koje se takvom tijelu dodjeljuju na temelju ove Uredbe i na temelju mjera iz članka 3.

2. Nacionalna nadzorna tijela su neovisna o pružateljima usluga u zračnoj plovidbi. Ova se neovisnost postiže odgovarajućim razdvajanjem između nacionalnih nadzornih tijela i takvih pružatelja usluga, najmanje na funkcionalnoj razini.

3. Nacionalna nadzorna tijela izvršavaju svoje ovlasti nepristrano, neovisno i transparentno. To se postiže primjenom odgovarajućih upravnih i nadzornih mehanizama, uključujući takoder i njihovu primjenu u okviru uprave države članice. Međutim, ovime se nacionalna nadzorna tijela ne sprečavaju u izvršavanju svojih zadaća u okviru pravila organizacije nacionalnih tijela za civilno zrakoplovstvo ili bilo kojih drugih javnih tijela.

4. Države članice osiguravaju da nacionalna nadzorna tijela imaju potrebna sredstva i mogućnosti za učinkovito i pravovremeno izvršavanje zadaća koje su im dodijeljene ovom Uredbom.

5. Države članice obavješćuju Komisiju o nazivima i adresama nacionalnih nadzornih tijela, kao i o njihovim promjenama, te o mjerama koje su poduzete kako bi se osigurala sukladnost sa stavcima 2., 3. i 4.”;

4. Članak 5. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5.a stavci od 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.

5. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5.a stavci 1., 2., 4. i 6. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.”

5. Članci od 6. do 11. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 6.

Savjetodavno tijelo za industriju

Ne dovodeći u pitanje ulogu Odbora i Eurocontrol-a, Komisija uspostavlja „savjetodavno tijelo za industriju“ u kojem sudjeluju pružatelji usluga u zračnoj plovidbi, udruge korisnika zračnog prostora, operatori aerodroma, proizvodna industrija i zastupnička tijela stručnog osoblja. Uloga ovog tijela je isključivo savjetovanje Komisije u provedbi jedinstvenog europskog neba.

Članak 7.

Odnosi s europskim trećim zemljama

Zajednica i njezine države članice imaju za cilj i podupiru proširenje jedinstvenog europskog neba na države koje nisu članice Europske unije. U tu svrhu oni nastoje proširiti primjenu ove Uredbe i mjera iz članka 3. na te zemlje, bilo u okviru sporazuma sklopjenih sa susjednim trećim zemljama ili u okviru sporazuma o funkcionalnim blokovima zračnog prostora.

Članak 8.

Provđebna pravila

1. Za razvoj provđebnih pravila, Komisija može dati ovlaštenje Eurocontrol-u ili, ako je primjeren, nekom drugom tijelu, navodeći zadaće koje treba obaviti i njihove rokove, uzimajući u obzir odgovarajuće rokove utvrđene ovom Uredbom. Komisija djeluje u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 5. stavka 2.

2. Kada Komisija namjerava dati ovlaštenje u skladu sa stavkom 1., ona nastoji na najbolji način iskoristiti postojeća rješenja za uključivanje svih zainteresiranih strana i savjetovanje s njima, ako takva rješenja odgovaraju praksama Komisije u vezi s transparentnošću i postupcima savjetovanja i ako nisu u sukobu s njezinim institucionalnim obvezama.

Članak 9.

Sankcije

Sankcije koje države članice utvrde za kršenje ove Uredbe i mjera iz članka 3., posebno od strane korisnika zračnog prostora i pružatelja usluga, djetotvorne su, razmjerne i odvraćajuće.

Članak 10.

Savjetovanje s dionicima

1. Države članice, djelujući u skladu s njihovim nacionalnim zakonodavstvom, uspostavljaju mehanizme savjetovanja za primjereni uključivanje dionika u provedbu jedinstvenog europskog neba, uključujući predstavnička tijela stručnih kadrova.

2. Komisija uspostavlja mehanizam savjetovanja na razini Zajednice. U savjetovanju sudjeluje Poseban odbor za sektorski dijalog uspostavljen Odlukom 98/500/EZ.

3. Savjetovanje s dionicima obuhvaća posebno razvoj i uvođenje novih koncepcija i tehnologija u EATMN.

Dionici mogu biti:

- pružatelji usluga u zračnoj plovidbi,
- operatori aerodroma,
- odgovarajući korisnici zračnog prostora ili odgovarajuće skupine koje predstavljaju korisnike zračnog prostora,
- vojna tijela,
- proizvodna industrija, i
- zastupnička tijela stručnih kadrova.

Članak 11.

Shema izvedbe

1. Za poboljšanje izvedbe usluga u zračnoj plovidbi i mrežnih funkcija u jedinstvenom europskom nebu, uspostavlja se shema izvedbe usluga u zračnoj plovidbi i mrežnih funkcija. Ona uključuje:

(a) ciljeve izvedbe na razini Zajednice za ključna područja sigurnosti, okoliša, kapaciteta i učinkovitosti troškova;

(b) nacionalne planove ili planove za funkcionalne blokove zračnog prostora, uključujući ciljeve izvedbe, pri čemu se osigurava dosljednost s ciljevima izvedbe na razini Zajednice; i

(c) periodičnu reviziju, praćenje i sustavno vrednovanje (*'benchmarking'*) izvedbe usluga u zračnoj plovidbi i mrežnih funkcija.

2. U skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3., Komisija može imenovati Eurocontrol ili drugo nepristrano i stručno tijelo kao *'tijelo za reviziju izvedbe'*. Uloga tijela za reviziju izvedbe je pomaganje Komisiji, u suradnji s nacionalnim nadzornim tijelima, i pomaganje nacionalnim nadzornim tijelima, na njihov zahtjev, pri provedbi sheme izvedbe iz stavka 1. Komisija osigurava da tijelo za reviziju izvedbe djeluje neovisno pri izvođenju zadaća koje mu je ona povjerila.

3. (a) Komisija donosi ciljeve izvedbe za mrežu za upravljanje zračnim prometom na razini Zajednice u skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3., nakon razmatranja odgovarajućih ulaznih podataka dobivenih od nacionalnih nadzornih tijela na nacionalnoj razini ili na razini funkcionalnih blokova zračnog prostora.

(b) Planove na nacionalnoj razini ili na razini funkcionalnog bloka zračnog prostora iz stavka 1. točke (b) izrađuju nacionalna nadzorna tijela, a donosi ih država članica (države članice). Ovi planovi uključuju obvezujuće nacionalne ciljeve ili ciljeve na razini funkcionalnih blokova zračnog prostora i odgovarajuću shemu poticaja, kako ih donese država članica (države članice). Izrada planova uključuje savjetovanje s pružateljima usluga u zračnoj plovidbi, predstavnicima korisnika zračnog prostora i, kada je potrebno, s operatorima aerodroma i koordinatorima aerodroma.

(c) Komisija ocjenjuje usklađenost nacionalnih ciljeva ili ciljeva funkcionalnih blokova zračnog prostora s ciljevima izvedbe na razini Zajednice, upotrebom mjerila za ocjenjivanje iz stavka 6. točke (d)

Ako Komisija utvrdi da jedan ili više nacionalnih ciljeva ili ciljeva funkcionalnih blokova zračnog prostora ne ispunjavaju mjerila ocjenjivanja, ona može u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 5. stavka 2. izdati preporuku da predmetna nacionalna nadležna tijela predlože revidirane ciljeve izvedbe. Predmetna država članica (države članice) donosi(-e) revidirane ciljeve izvedbe i odgovarajuće mjerile o kojima pravovremeno izvješćuju Komisiju.

Ako Komisija utvrđi da revidirani ciljevi izvedbe i odgovarajuće mјere nisu primjereni, ona može u skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3. odlučiti da predmetne države članice donesu korektivne mјere.

Alternativno, u skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3., Komisija može uz potporu odgovarajućih dokaza odlučiti revidirati ciljeve izvedbe na razini Zajednice.

- (d) Referentno razdoblje za shemu izvedbe obuhvaća najmanje tri godine a najviše pet godina. Ako se tijekom tog razdoblja ne ispune nacionalni ciljevi ili ciljevi funkcionalnih blokova zračnog prostora, države članice i/ili nacionalna nadzorna tijela primjenjuju odgovarajuće mјere koje su definirale. Prvo referentno razdoblje obuhvaća prve tri godine nakon donošenja provedbenih pravila iz stavka 6.
- (e) Komisija provodi redovito ocjenjivanje postignuća ciljeva izvedbe i predočuje rezultate Odboru za jedinstveno nebo.

4. Na shemu izvedbe iz stavka 1. primjenjuju se sljedeći postupci:

- (a) prikupljanje, vrednovanje, ispitivanje, ocjenjivanje i proslijđivanje relevantnih podataka povezanih s izvedbom usluga u zračnoj plovidbi i mrežnih funkcija, dobivenih od svih strana, uključujući pružatelje usluga u zračnoj plovidbi, operatore aerodroma, nacionalna nadzorna tijela, države članice i Eurocontrol;
- (b) izbor odgovarajućih ključnih područja izvedbe na temelju dokumenta ICAO-a br. 9854 pod nazivom ‚Operativna koncepcija upravljanja globalnim zračnim prometom‘ i u skladu s onima koja su utvrđena u okviru izvedbe iz glavnog plana ATM-a, uključujući područja sigurnosti, okoliša, kapaciteta i učinkovitosti troškova, koja se prema potrebi prilagođavaju kako bi se uvažile posebne potrebe jedinstvenog europskog neba i odgovarajućih ciljeva za ta područja, te definicije ograničenog skupa ključnih pokazatelja izvedbe za mјerenje izvedbe;
- (c) uspostavljanje ciljeva izvedbe na razini Zajednice koji se definiraju uvažavajući ulazne podatke utvrđene na nacionalnoj razini ili na razini funkcionalnih blokova zračnog prostora;
- (d) ocjena ciljeva izvedbe na nacionalnoj razini ili na razini funkcionalnog bloka zračnog prostora na temelju nacionalnog plana ili plana funkcionalnog bloka zračnog prostora;

- (e) praćenje nacionalnih planova izvedbe ili planova izvedbe funkcionalnih blokova zračnog prostora, uključujući odgovarajuće mehanizme uzbunjivanja.

Komisija može nadopuniti popis postupaka iz ovog stavka. Ove mјere, koje su osmišljene za izmjenu elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom predviđenim u članku 5. stavku 4.

5. Pri uspostavljanju sheme izvedbe, uzima se u obzir da su rutne usluge, terminalne usluge i funkcije mreže različite te tako s njima treba i postupati, ako je potrebno i u smislu mјerenja izvedbe.

6. Za detaljno funkcioniranje sheme izvedbe, Komisija do 4. prosinca 2011. i u odgovarajućem vremenskom okviru radi ispunjavanja odgovarajućih rokova utvrđenih ovom Uredbom, donosi provedbena pravila u skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3. Ta provedbena pravila obuhvaćaju sljedeće:

- (a) sadržaj i vremenski raspored postupaka iz stavka 4.;
- (b) referentno razdoblje i intervale za ocjenjivanje postignuća ciljeva izvedbe i postavljanje novih ciljeva;
- (c) mjerila za uspostavljanje nacionalnih planova izvedbe ili planova izvedbe funkcionalnih blokova zračnog prostora od strane nacionalnih nadzornih tijela, koji sadrže nacionalne ciljeve izvedbe ili ciljeve izvedbe funkcionalnih blokova zračnog prostora i shemu poticaja. Planovi izvedbe:
  - i. temelje se na poslovnim planovima pružatelja usluga u zračnoj plovidbi;
  - ii. rješavaju sve troškovne komponente nacionalne osnove za troškove ili osnove za troškove funkcionalnih blokova zračnog prostora;
  - iii. uključuju obvezujuće ciljeve izvedbe koji su u skladu s ciljevima izvedbe na razini Zajednice;
- (d) mjerila za ocjenu sukladnosti nacionalnih ciljeva ili ciljeva funkcionalnih blokova zračnog prostora s ciljevima izvedbe Zajednice tijekom referentnog razdoblja te za podršku mehanizama uzbunjivanja;
- (e) opća načela za uspostavljanje sheme poticaja od strane država članica;
- (f) načela za primjenu prijelaznog mehanizma potrebnog za prilagodbu funkcioniranja sheme izvedbe, koji ne premašuje razdoblje od 12 mjeseci od donošenja provedbenih pravila.“

6. Članak 12. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Komisija periodično preispituje primjenu ove Uredbe i mjera iz članka 3. i o tome do 4. lipnja 2011. prvi put izvješćeje Europski parlament i Vijeće, te nakon toga na kraju svakog referentnog razdoblja iz članka 11. stavka 3. točke (d). Kada je to opravданo u ovu svrhu, Komisija može od država članica tražiti dodatne informacije, uz one koje su sadržane u izvješćima koje su države članice dostavile u skladu sa stavkom 1. ovog članka.”;

(b) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Izvješća sadrže ocjenu rezultata postignutih aktivnostima koje se provode u skladu s ovom Uredbom, uključujući odgovarajuće informacije o razvojima u ovom sektoru, posebno u odnosu na gospodarske aspekte, socijalne aspekte, aspekte okoliša, zapošljavanja i tehnološke aspekte, te o kvaliteti usluga, sa stajališta prvobitnih ciljeva i radi budućih potreba.”

7. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 13.a

Europska agencija za sigurnost zračnog prometa

Pri provedbi ove Uredbe i uredaba (EZ) br. 550/2004, (EZ) br. 551/2004, (EZ) br. 552/2004 te Uredbe (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (*), države članice i Komisija, u skladu sa svojim odgovarajućim ulogama predviđenim ovom Uredbom, uskladjuju se prema potrebi s Europskom agencijom za sigurnost zračnog prometa kako bi se osigurao pravilan pristup svim aspektima sigurnosti.

(*) SL L 79, 19.3.2008., str. 1.”

Članak 2.

Uredba (EZ) br. 550/2004 mijenja se kako slijedi:

1. Članci od 2. do 4. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 2.

Zadaće nacionalnih nadzornih tijela

1. Nacionalna nadzorna tijela iz članka 4. okvirne Uredbe osiguravaju odgovarajući nadzor nad primjenom ove Uredbe, posebno u odnosu na siguran i učinkovit rad

pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, koji pružaju usluge u odnosu na zračni prostor koji je pod nadležnošću države članice koja je imenovala ili uspostavila odgovarajuće nadležno tijelo.

2. U tom cilju svako nacionalno nadzorno tijelo organizira odgovarajuće inspekcije i pregledi, kako bi se provjerila sukladnost sa zahtjevima ove Uredbe, uključujući zahtjeve u vezi ljudskih resursa za pružanje usluga u zračnoj plovidbi. Predmetni pružatelji usluga u zračnoj plovidbi omogućava izvođenje ovih zadaća.

3. Što se tiče funkcionalnih blokova zračnog prostora koji prelaze preko zračnih prostora koji spadaju pod nadležnost više od jedne države članice, te države članice zaključuju sporazum o nadzoru predviđenom u ovom članku u vezi pružatelja usluga u zračnoj plovidbi koji pružaju usluge za te blokove.

4. Nacionalna nadzorna tijela ostvaruju blisku međusobnu suradnju kako bi se osigurao odgovarajući nadzor nad pružateljima usluga u zračnoj plovidbi koji imaju valjanu svjedodžbu iz jedne države članice, a također pružaju usluge koje se odnose na zračni prostor pod nadležnošću neke druge države članice. Ovakva suradnja uključuje dogovore za postupanje u slučajevima koji se odnose na neispunjavanje važećih zajedničkih zahtjeva navedenih u članku 6. ili uvjeta navedenih u Prilogu II.

5. U slučaju prekograničnog pružanja usluga u zračnoj plovidbi, takvi dogovori uključuju sporazum o međusobnom priznavanju zadaća nadzora iz stavaka 1. i 2. i rezultata tih zadaća. Ovo se međusobno priznavanje također primjenjuje kada se donose dogovori između nacionalnih nadzornih tijela o priznavanju postupka certificiranja pružatelja usluga.

6. Ako to dopušta nacionalno pravo i radi regionalne suradnje, nacionalna nadzorna tijela mogu također zaključiti sporazume o raspodjeli odgovornosti u vezi zadaća nadzora.

Članak 3.

Kvalificirani subjekti

1. Nacionalna nadzorna tijela mogu odlučiti da u cijelosti ili djelomično prenesu inspekcije i pregledi iz članka 2. stavka 2. na kvalificirane subjekte koji ispunjavaju zahtjeve iz Priloga I.

2. Takvo prenošenje koje odobrava nacionalno nadležno tijelo vrijedi unutar Zajednice tijekom razdoblja od tri godine koje se može obnoviti. Nacionalna nadzorna tijela mogu za izvođenje ovih inspekacija i pregleda zadužiti bilo koje kvalificirane subjekte smještene na području Zajednice.

Članak 4.

Zahtjevi u vezi sigurnosti

U skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3. okvirne Uredbe, Komisija donosi provedbena pravila koja uključuju odgovarajuće odredbe Eurocontrol-ovih regulatornih zahtjeva u vezi sigurnosti (ESARR) i naknadne izmjene onih zahtjeva koji spadaju u područje primjene ove Uredbe, prema potrebi, s primjerenim prilagodbama.”

2. Članak 5. briše se.

3. U članku 7., stavci 6. i 7. zamjenjuju se sljedećim:

„6. Ne dovodeći u pitanje članke 8. i 9., izdavanjem svjedodžbi daje se pružateljima usluga u zračnoj plovidbi mogućnost da svoje usluge nude državama članicama, drugim pružateljima usluga u zračnoj plovidbi, korisnicima zračnog prostora i zračnim lukama unutar Zajednice.

7. Nacionalna nadzorna tijela nadziru ispunjavanje zajedničkih zahtjeva i uvjeta koji su priloženi svjedodžbama. Podaci o ovom nadzoru se uključuju u godišnja izvješća koja države članice dostavljaju u skladu s člankom 12. stavkom 1. okvirne Uredbe. Ako nacionalno nadzorno tijelo utvrdi da imatelj svjedodžbe više ne ispunjava te zahtjeve ili uvjete, ono poduzima odgovarajuće mјere osiguravajući pri tom kontinuitet usluga, pod uvjetom da se ne ugrožava sigurnost. Ove mјere mogu uključivati opoziv svjedodžbe.”

4. Članak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 8.

Imenovanje pružatelja usluga u zračnom prometu

1. Države članice osiguravaju pružanje usluga u zračnom prometu na isključivoj osnovi unutar određenih blokova zračnog prostora u odnosu na zračni prostor pod njihovom nadležnošću. U tu svrhu države članice određuju pružatelja usluga u zračnom prometu koji ima valjanu svjedodžbu u Zajednici.

2. Za pružanje prekograničnih usluga, države članice osiguravaju da se njihovim nacionalnim pravnim sustavom ne sprečava sukladnost s ovim člankom i člankom 10. stavkom 3. zahtijevanjem da pružatelji usluga u zračnom prometu koji pružaju usluge u zračnom prostoru pod nadležnošću te države članice:

- (a) budu držani neposredno ili većinskim sudjelovanjem od strane te države članice ili njezinih državljana;
- (b) imaju glavno mjesto poslovanja ili registrirano sjedište na području te države članice; ili

(c) upotrebljavaju samo sredstva u toj državi članici.

3. Države članice utvrđuju prava i obveze koje imenovani pružatelji usluga u zračnom prometu ispunjava. Obveze mogu uključivati uvjete za pravovremeno davanje relevantnih informacija koje omogućavaju identifikaciju svih kretanja zrakoplova u zračnom prostoru pod njihovom nadležnošću.

4. Države članice imaju diskrecijsko pravo izbora pružatelja usluga u zračnom prometu pod uvjetom da on ispunjava zahtjeve i uvjete iz članka 6. i 7.

5. U vezi funkcionalnih blokova zračnog prostora uspostavljenih u skladu s člankom 9.a, koji se protežu preko zračnog prostora pod nadležnošću više od jedne države članice, te države članice zajednički, u skladu sa stavkom 1. ovog članka, određuju jednog ili više pružatelja usluga u zračnom prometu, najmanje jedan mjesec prije uspostave bloka zračnog prostora.

6. Države članice odmah obavješćuju Komisiju i druge države članice o bilo kojoj odluci u okviru ovog članka u vezi imenovanja pružatelja usluga u zračnom prometu unutar određenih blokova zračnog prostora u odnosu na zračni prostor koji je pod njihovom nadležnošću.”

5. Umeću se sljedeći članci:

„Članak 9.a

Funkcionalni blokovi zračnog prostora

1. Do 4. prosinca 2012. države članice poduzimaju sve potrebne mјere kako bi osigurale provedbu funkcionalnih blokova zračnog prostora radi postizanja potrebnog kapaciteta i učinkovitosti mreže za upravljanje zračnim prometom unutar jedinstvenog europskog neba i održavanja visoke razine sigurnosti te doprinosa cjelokupnoj izvedbi sustava zračnog prometa i smanjenom utjecaju na okoliš. Države članice međusobno surađuju u najvećoj mogućoj mjeri, posebno države članice koje uspostavljaju susjedne funkcionalne blokove zračnog prostora, kako bi se osigurala sukladnost s ovom odredbom. Kada je to primjereni, suradnja može također uključivati treće zemlje koje sudjeluju u funkcionalnim blokovima zračnog prostora.

2. Funkcionalni blokovi zračnog prostora, posebno:

- (a) podržani su dokazom sigurnosti;
- (b) omogućavaju optimalnu upotrebu zračnog prostora, uvažavajući tokove zračnog prometa;
- (c) osiguravaju usklađenost s europskom mrežom ruta uspostavljenom u skladu s člankom 6. Uredbe o zračnom prostoru;

- (d) opravdani su njihovom cjelokupnom dodanom vrijednošću, uključujući optimalnu upotrebu tehničkih i ljudskih resursa, na temelju analize ulaganja-dobiti;
- (e) osiguravaju neometan i fleksibilan prijenos nadležnosti za kontrolu zračnog prometa između jedinica pružanja usluga u zračnom prometu;
- (f) osiguravaju kompatibilnost između različitih konfiguracija zračnog prostora, među ostalim, optimiziranjem postojećih područja letnih informacija;
- (g) sukladni su uvjetima koji proizlaze iz regionalnih sporazuma sklopljenih u okviru ICAO-a;
- (h) poštjuju regionalne sporazume koji su na snazi na dan stupanja ove Uredbe na snagu, posebno one koji uključuju europske treće zemlje; i
- (i) omogućavaju sukladnost s ciljevima izvedbe na razini Zajednice.

3. Funkcionalni blok zračnog prostora se uspostavlja samo na temelju međusobnog sporazuma svih država članica i kada je primjereni trećih zemalja, koje imaju nadležnost nad bilo kojim dijelom zračnog prostora koji je uključen u funkcionalni blok zračnog prostora. Prije obavješćivanja Komisije o uspostavljanju funkcionalnog bloka zračnog prostora, predmetna država članica (države članice) dostavlja(ju) Komisiji, drugim državama članicama i ostalim zainteresiranim stranama odgovarajuće informacije, pružajući im tako mogućnost da daju svoje primjedbe.

4. Kada se funkcionalni blok zračnog prostora odnosi na zračni prostor koji je u potpunosti ili djelomično pod nadležnošću dviju ili više država članica, sporazum kojim se uspostavlja funkcionalni blok zračnog prostora sadrži potrebne odredbe koje se odnose na način na koji se blok može promijeniti i način na koji se država članica može povući iz bloka, uključujući prijelazna rješenja.

5. Kada se između dviju ili više država članica pojave poteškoće u vezi prekograničnog funkcionalnog bloka zračnog prostora koji se odnosi na zračni prostor pod njihovom nadležnošću, te države članice mogu zajednički zatražiti mišljenje Odbora za jedinstveno nebo. Mišljenje se upućuje dotičnim državama članicama. Ne dovodeći u pitanje stavak 3., države članice uzimaju ovo mišljenje u razmatranje kako bi našle rješenje.

6. Po primitku izvješća država članica o sporazumima i izjavama iz stavaka 3. i 4., Komisija ocjenjuje da li pojedinačni funkcionalni blok zračnog prostora ispunjava zahtjeve iz stavka 2. i dostavlja rezultate na raspravu Odboru za jedinstveno nebo. Ako Komisija utvrdi da jedan ili više funkcionalnih blokova zračnog prostora ne ispunjavaju zahtjeve, ona uspostavlja dijalog s predmetnim državama članicama radi postizanja suglasja o mjerama potrebnim za popravljanje situacije.

7. Ne dovodeći u pitanje stavak 6., sporazumi i izjave iz stavaka 3. i 4. dostavljaju se Komisiji radi objavljivanja u Službenom listu Europske unije. U objavi se navodi dan stupanja na snagu odgovarajuće odluke.

8. Smjernice za uspostavljanje i mijenjanje funkcionalnih blokova zračnog prostora pripremit će se do 4. prosinca 2010. u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 5. stavka 2. okvirne Uredbe.

9. Komisija donosi u skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3. okvirne Uredbe, do 4. prosinca 2011. provedbena pravila u vezi informacija koje dotična država članica (države članice) mora(ju) dostaviti prije uspostavljanja i mijenjanja funkcionalnog bloka zračnog prostora u skladu sa stavkom 3. ovog članka.

Članak 9.b

Koordinator sustava funkcionalnih blokova zračnog prostora

1. Kako bi olakšala uspostavljanje funkcionalnih blokova zračnog prostora, Komisija može imenovati fizičku osobu za koordinatora sustava funkcionalnih blokova zračnog prostora (koordinator). Komisija djeluje u skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3. okvirne Uredbe.

2. Ne dovodeći u pitanje članak 9.a stavak 5., koordinator na zahtjev svih uključenih država članica, i kada je primjereni trećih zemalja koje sudjeluju u istom funkcionalnom bloku zračnog prostora, pomaže pri prevladavanju poteškoća u njihovom procesu pregovaranja kako bi se uspostavljanje funkcionalnih blokova zračnog prostora ubrzalo. Koordinator djeluje na temelju ovlaštenja dobivenog od svih uključenih država članica, i kada je primjereni, trećih zemalja koje sudjeluju u istom funkcionalnom bloku zračnog prostora.

3. Koordinator djeluje nepristrano, posebno u odnosu na države članice, treće zemlje, Komisiju i dionike.

4. Koordinator ne otkriva nikakve informacije koje je dobio tijekom obavljanja svog posla, osim kada za to dobije odobrenje predmetnih država članica i, kada je primjereni, trećih zemalja.

5. Svaka tri mjeseca nakon imenovanja, koordinator podnosi izvješće Komisiji, Odboru za jedinstveno nebo i Europskom parlamentu. Izvješće uključuje sažetak i rezultate pregovora.

6. Ovlast koordinatora ističe kada se potpiše posljednji sporazum o funkcionalnom bloku zračnog prostora, ali najkasnije 4. prosinca 2012."

6. Članak 11. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 11.

Odnosi s vojnim tijelima

U okviru zajedničke prometne politike, države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se između nadležnih civilnih i vojnih tijela sklope ili obnove pisani sporazumi ili jednakovrijedni pravni dogовори u odnosu na upravljanje određenim blokovima zračnog prostora.”

7. Članak 12. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Kod pružanja paketa usluga, pružatelji usluga u zračnoj plovidbi utvrđuju i otkrivaju svoje troškove i prihode koji proizlaze iz usluga u zračnoj plovidbi, raspodijeljene u skladu sa shemom zaračunavanja naknada za usluge u zračnoj plovidbi iz članka 14. i kada je to primjerno, vode konsolidirano računovodstvo za druge usluge koje nisu povezane sa uslugama u zračnoj plovidbi, kao što bi se to radilo kada bi dotične usluge pružala posebna poduzeća.”

8. Članak 14. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 14.

Općenito

U skladu sa zahtjevima iz članaka 15. i 16., sustav naknada za usluge u zračnoj plovidbi doprinosi većoj transparentnosti u odnosu na utvrđivanje, uvođenje i naplaćivanje naknada od korisnika zračnog prostora te doprinosi učinkovitosti troškova pružanja usluga u zračnoj plovidbi i učinkovitosti letova, uz održavanje optimalne razine sigurnosti. Ovaj sustav mora također biti u skladu s člankom 15. Čikaške konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu iz 1944. godine i s Eurocontrol-ovim sustavom naplaćivanja rutnih naknada.”

9. Članak 15. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 15.

Načela

1. Sustav naknada temelji se na zaračunavanju troškova pružatelja usluga korisnicima zračnog prostora, za usluge u zračnoj plovidbi. Ovim se sustavom ti troškovi raspodjeđuju između kategorija korisnika.

2. Pri utvrđivanju naknada na temelju troškova primjenjuju se sljedeća načela:

(a) troškovi koji se dijele između korisnika zračnog prostora su utvrđeni troškovi pružanja usluga u zračnoj plovidbi,

uključujući odgovarajuće iznose kamata na investicijska ulaganja i amortizaciju materijalne imovine te troškove održavanja, rada, upravljanja i administracije. Utvrđeni troškovi su troškovi koje utvrđi država članica na nacionalnoj razini ili na razini funkcionalnih blokova zračnog prostora na početku referentnog razdoblja za svaku kalendarsku godinu referentnog razdoblja iz članka 11. okvirne Uredbe, ili tijekom referentnog razdoblja, nakon odgovarajućih prilagodbi upotreboru mehanizama uzbunjivanja iz članka 11. okvirne Uredbe;

- (b) troškovi koji se u ovom smislu uzimaju u obzir su oni troškovi koji se procjenjuju u odnosu na uređaje i usluge koji su predviđeni i koji se provode u skladu s ICAO-ovim regionalnim planom zračne plovidbe za Europsku regiju. Oni mogu također uključivati troškove nacionalnih nadzornih tijela i/ili kvalificiranih subjekata, kao i druge troškove ogovarajuće države članice i pružatelja usluga u vezi s pružanjem usluga u zračnoj plovidbi. Oni ne uključuju troškove kazni, koje uvode države članice u skladu s člankom 9. okvirne Uredbe niti troškove bilo kakvih korektivnih mjeru koje zahtijevaju države članice u skladu s člankom 11. okvirne Uredbe;
- (c) u odnosu na funkcionalne blokove zračnog prostora i kao dio odgovarajućih okvirnih sporazuma, države članice ulažu razumne napore kako bi se dogovorile o zajedničkim načelima politike zaračunavanja naknada;
- (d) troškovi različitih usluga u zračnoj plovidbi utvrđuju se zasebno, kako je predviđeno člankom 12. stavkom 3.;
- (e) međusobno subvencioniranje između rutnih usluga i terminalnih usluga nije dopušteno. Troškovi koji se odnose i na terminalne i na rutne usluge raspodjeljuju se razmjerno na rutne i na terminalne usluge na temelju transparentne metodologije. Međusobno subvencioniranje između različitih usluga u zračnoj plovidbi u bilo kojoj od ovih dviju kategorija dopušteno je samo kada je to opravданo iz objektivnih razloga koji se moraju jasno identificirati;
- (f) zajamčena je transparentnost troškovne baze za naknade. Donose se provedbena pravila za informacije koje daju pružatelji usluga, kako bi se omogućile revizije njihovih prognoza, stvarnih troškova i prihoda. Informacije se redovito razmjenjuju između nacionalnih nadzornih tijela, pružatelja usluga, korisnika zračnog prostora, Komisije i Eurocontrol-a.

3. Države članice se pri utvrđivanju naknada u skladu sa stavkom 2. pridržavaju sljedećih načela:

- (a) naknade za raspoloživost usluga u zračnoj plovidbi utvrđuju se na nediskriminirajući način. Pri zaračunavanju naknada različitim korisnicima zračnog prostora za upotrebu iste usluge, ne smiju postojati nikakve razlike u odnosu na nacionalnost ili kategoriju korisnika;

- (b) mogu se dopustiti izuzeća za određene korisnike, posebno za luke zrakoplove i državne zrakoplove, uz uvjet da se troškovi takvih izuzeća ne preraspodijele na druge korisnike;
- (c) naknade se određuju po kalendarskoj godini na temelju utvrđenih troškova, ili se mogu utvrditi u uvjetima koje odrede države članice za utvrđivanje najviše razine jedinične cijene ili prihoda za svaku godinu tijekom razdoblja koje nije duže od pet godina;
- (d) pružatelji usluga u zračnoj plovidbi mogu ostvariti dostaone prihode koji osiguravaju primjerenu profitabilnost za doprinos potrebnom unapređenju imovine;
- (e) naknade odražavaju troškove usluga i uređaja u zračnoj plovidbi koji se stavljuju na raspolaganje korisnicima zračnog prostora, uvažavajući relativne produktivne mogućnosti različitih tipova zrakoplova;
- (f) naknade potiču sigurno, djelotvorno, učinkovito i održivo pružanje usluga u zračnoj plovidbi radi postizanja visoke razine sigurnosti i rentabilnosti, kao i ispunjavanja ciljeva izvedbe te radi stimuliranja pružanja integriranih usluga, smanjujući pri tom utjecaj zrakoplovstva na okoliš. U tom smislu i u odnosu na nacionalne planove ili planove funkcionalnih blokova zračnog prostora, nacionalna nadzorna tijela mogu uspostaviti mehanizme, uključujući poticaje koji se sastoje od finansijskih prednosti i nedostataka, za poticanje pružatelja usluga u zračnoj plovidbi i/ili korisnika zračnog prostora da podrže unapređenja u pružanju usluga u zračnoj plovidbi u smislu povećanog kapaciteta, smanjenog zakašnjenja i održivog razvoja, održavajući pri tom optimalnu razinu sigurnosti.

4. Komisija donosi detaljna provedbena pravila za ovaj članak u skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3. okvirne Uredbe."

10. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 15.a

Zajednički projekti

1. Zajednički projekti mogu pomoći pri uspješnoj provedbi glavnog plana ATM-a. Ti se moraju podržavaju ciljeve ove Uredbe za poboljšanje izvedbe europskog zrakoplovnog sustava u ključnim područjima, kao što su kapacitet, učinkovitost letova i troškova te okolišna održivost, u okviru prevladavajućih ciljeva sigurnosti.

2. Komisija može u skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3. okvirne Uredbe razviti smjernice koje se odnose na način na koji takvi projekti mogu poduprijeti provedbu glavnog plana ATM-a. Ovim se smjernicama ne

dovode u pitanje mehanizmi razvoja takvih projekata u vezi s funkcionalnim blokovima zračnog prostora o kojima su se dogоворile stranke u tim blokovima.

3. U skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3. okvirne Uredbe, Komisija može također uspostaviti zajedničke projekte za funkcije povezane s mrežom koje su od posebne važnosti za poboljšanje cjelokupne izvedbe upravljanja zračnim prometom i usluga u zračnoj plovidbi u Europi. Ovakvi zajednički projekti mogu se smatrati podobnjim za financiranje od strane Zajednice u višegodišnjem finansijskom okviru. U tu svrhu i ne dovođeći u pitanje nadležnost država članica pri odlučivanju o upotrebi svojih finansijskih resursa, Komisija izvodi neovisnu analizu troškova i dobiti te provodi odgovarajuća savjetovanja s državama članicama i odgovarajućim dionicima u skladu s člankom 10. okvirne Uredbe, istražujući sve raspoložive načine financiranja njihovog razvoja. Troškovi razvoja zajedničkih projekata pokrivaju se u skladu s načelima transparentnosti i nediskriminacije."

11. Članci od 16. do 18. zamjenjuju se sljedećim:

„Članak 16.

Preispitivanje sukladnosti

1. Komisija osigurava trajno preispitivanje sukladnosti s načelima i pravilima iz članaka 14. i 15., djelujući u suradnji s državama članicama. Komisija nastoji uspostaviti potrebne mehanizme kako bi se upotrijebila stručna znanja Eurocontrol-a te s rezultatima preispitivanja upoznaje države članice, Eurocontrol i predstavnike korisnika zračnog prostora.

2. Na zahtjev jedne ili više država članica koje smatraju da se načela i pravila iz članaka 14. i 15. ne primjenjuju ispravno, ili na vlastitu inicijativu, Komisija provodi istraživanje svakog navodnog nepridržavanja ili neprimjenjivanja tih načela i/ili pravila. Ne dovodeći u pitanje članak 18. stavak 1., Komisija s rezultatima istraživanja upoznaje države članice, Eurocontrol i predstavnike korisnika zračnog prostora. U roku od dva mjeseca od primitka zahtjeva, nakon što sasluša dotočnu državu članicu i nakon savjetovanja s Odborom za jedinstveno nebo, u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 5. stavka 2. okvirne Uredbe, Komisija donosi odluku o primjeni članaka 14. i 15. ove Uredbe i o tome da li se dotočna praksa može nastaviti.

3. Komisija upućuje svoju odluku državama članicama i o njoj obavješćuje pružatelja usluga, ako on ima pravni interes. Svaka država članica može u roku od jednog mjeseca ovu odluku uputiti Vijeću. U roku od mjesec dana, Vijeće može kvalificiranom većinom donijeti drugačiju odluku.

Članak 17.

Preispitivanje priloga

Mjere predviđene za izmjene elemenata priloga koji nisu ključni kako bi se uvažili tehnički i operativni razvoji, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 5. stavka 4. okvirne Uredbe.

Na temelju nužne hitnosti, Komisija može primijeniti hitan postupak iz članka 5. stavka 5. okvirne Uredbe.

Članak 18.

Povjerljivost

1. Niti nacionalna nadzorna tijela, djelujući u skladu sa svojim nacionalnim pravom, niti Komisija ne smiju otkrivati informacije povjerljive prirode, posebno informacije o pružateljima usluga u zračnoj plovidbi, njihovim poslovnim odnosima ili njihovim stawkama troškova.

2. Stavkom 1. ne dovodi se u pitanje pravo nacionalnih nadzornih tijela ili Komisije da otkriju informacije kada je to bitno za ispunjavanje njihovih bitnih dužnosti, u kojem slučaju takvo otkrivanje mora biti razmijerno i mora uvažavati legitimne interese pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, korisnika zračnog prostora i drugih odgovarajućih dionika u vezi zaštite njihovih poslovnih tajni.

3. Informacije i podaci dobiveni u skladu sa sustavom naknada iz članka 14. javno se objavljuju."

12. Umeće se sljedeći članak:

,Članak 18.a

Revizija

Komisija najkasnije do 4. prosinca 2012. dostavlja Europskom parlamentu i Vijeću studiju o ocjeni pravnih, sigurnosnih, industrijskih, gospodarskih i socijalnih učinaka primjene tržišnih načela na usluge davanja komunikacijskih, navigacijskih, nadzornih i zrakoplovnih informacija, u usporedbi s postojećim ili alternativnim organizacijskim načelima te uzimajući u obzir razvoje u funkcionalnim blokovima zračnog prostora i raspoloživoj tehnologiji."

13. Prilog I. mijenja se kako slijedi:

(a) naslov se mijenja i glasi:

„ZAHTJEVI ZA KVALIFICIRANE SUBJEKTE”;

(b) uvodni tekst zamjenjuje se sljedećim:

„Kvalificirani subjekti moraju:”.

Članak 3.

Uredba (EZ) br. 551/2004 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 2. briše se.

2. Članak 3. zamjenjuje se sljedećim:

,Članak 3.

Europsko gornje područje letnih informacija (EUIR)

1. Zajednica i njezine države članice teže tome da ICAO uspostavi i prizna jedinstveni EUIR. U tom smislu, za pitanja koja jesu u nadležnosti Zajednice, Komisija u skladu s člankom 300. Ugovora dostavlja preporuku Vijeću, najkasnije do 4. prosinca 2011.

2. EUIR se oblikuje tako da obuhvaća zračni prostor koji spada pod nadležnost država članica u skladu s člankom 1. stavkom 3., a može također uključivati zračni prostor europskih trećih zemalja.

3. Uspostavljanje EUIR-a ne dovodi u pitanje nadležnost država članica za određivanje pružatelja usluga u zračnom prometu za zračni prostor pod njihovom nadležnošću u skladu s člankom 8. stavkom 1. Uredbe o pružanju usluga.

4. Države članice zadržavaju svoje odgovornosti u odnosu na ICAO unutar zemljopisnih granica gornjih područja letnih informacija i područja letnih informacija koje im je povjerio ICAO na dan stupanja ove Uredbe na snagu.”

3. Umeće se sljedeći članak:

,Članak 3.a

Elektroničke zrakoplovne informacije

1. Ne dovodeći u pitanje objavljivanje zrakoplovnih informacija od strane država članica, i na način koji je u skladu s tim objavljivanjem, Komisija u suradnji s Eurocontrol-om osigurava raspoloživost elektroničkih zrakoplovnih informacija visoke kvalitete, koje se prikazuju na usklađeni način i koje ispunjavaju zahtjeve svih relevantnih korisnika u smislu kvalitete i pravovremenosti podataka.

2. U smislu stavka 1., Komisija:

(a) osigurava razvoj infrastrukture za zrakoplovne informacije na razini Zajednice u obliku elektroničkog integriranog portala za informacije kojem dionici imaju neograničen pristup. Ova infrastruktura objedinjuje pristup zahtijevanim elementima podataka i osiguravanje elemenata podataka kao što su, između ostalog, zrakoplovne informacije, informacije prijavnog ureda usluga u zračnom prometu (ARO), meteorološke informacije i informacije o upravljanju protokom;

(b) podržava modernizaciju i usklađivanje osiguravanja zrakoplovnih informacija u najširem smislu, u uskoj suradnji s Eurocontrol-om i ICAO-om.

3. Komisija donosi detaljna provedbena pravila za ovaj članak u skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3. okvirne Uredbe."

4. Članak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 4.

Pravila letenja i klasifikacija zračnog prostora

U skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3. okvirne Uredbe, Komisija donosi provedbena pravila za:

- (a) donošenje odgovarajućih odredaba o pravilima letenja na temelju preporučenih praksa i standarda ICAO-a;
- (b) usklađivanje primjene klasifikacije zračnog prostora ICAO-a, odgovarajućom prilagodbom, kako bi se osiguralo neometano pružanje sigurnih i učinkovitih usluga u zračnom prometu unutar jedinstvenog europskog neba.”

5. Članak 5. briše se.

6. Članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

Projektiranje i upravljanje mrežom

1. Funkcije mreže za upravljanje zračnim prometom (ATM) omogućavaju optimalnu upotrebu zračnog prostora i korisnicima zračnog prostora osiguravaju upotrebu preferiranih putanja, omogućavajući pri tom maksimalan pristup zračnom prostoru i uslugama u zračnoj plovdbi. Ove mrežne funkcije su usmjerenе na podršku inicijativa na nacionalnoj razini i na razini funkcionalnih blokova zračnog prostora i izvode se na način koji uvažava razdvajanje regulatornih i operativnih zadaća.

2. Kako bi se postigli ciljevi iz stavka 1. i ne dovodeći u pitanje nadležnosti država članica u vezi nacionalnih ruta i struktura zračnog prostora, Komisija osigurava izvođenje sljedećih funkcija:

- (a) projektiranje europske mreže ruta;
- (b) usklađivanje rijetkih resursa unutar zrakoplovnih frekventnih pojaseva koji se upotrebljavaju u općem zračnom prometu, posebno radio frekvencija, kao i usklađivanja kodova radarskih transpondera.

Funkcije navedene u prvom podstavku ne uključuju donošenje obvezujućih mjera općeg opsega ili provođenje političke diskrecije. One uvažavaju prijedloge utvrđene na nacionalnoj razini i na razini funkcionalnih blokova zračnog prostora. Izvode se u suradnji s vojnim tijelima u skladu s dogovorenim postupcima u vezi fleksibilne upotrebe zračnog prostora.

Nakon savjetovanja s Odborom za jedinstveno nebo i u skladu s provedbenim pravilima iz stavka 4., Komisija može ovlastiti Eurocontrol ili drugo nepristrano i stručno tijelo za zadaće potrebne za izvođenje funkcija navedenih u prvom podstavku. Te se zadaće izvršavaju na nepristran i troškovno učinkovit način te se obavljaju u ime država članica i dionika. One podliježu odgovarajućem upravljanju pri kojem se priznaju razdvojene odgovornosti za davanje usluga i regulaciju, uvažavajući potrebe cijelokupne mreže ATM-a, uz potpunu uključenost korisnika zračnog prostora i pružatelja usluga u zračnoj plovdbi.

3. Komisija može dopuniti popis funkcija iz stavka 2. nakon odgovarajućeg savjetovanja s dionicima iz industrije. Ove mjere, koje su osmišljene za izmjenu elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom predviđenim u članku 5. stavku 4. okvirne Uredbe.

4. Detaljna pravila za provedbu mjera iz ovog članka, osim onih iz stavaka od 6. do 9., donose se u skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3. okvirne Uredbe. Ta se provedbena pravila posebno odnose na:

- (a) usklađivanje i ujednačavanje procesa i postupaka za poboljšanje učinkovitosti upravljanja zrakoplovnim frekvencijama, uključujući razvoj načela i mjerila;
- (b) središnju funkciju za usklađivanje rane identifikacije i rješavanja potreba za frekvencijama u pojasevima dodijeljenim za europski opći zračni promet za podršku projektiranja i rada europske zrakoplovne mreže;
- (c) dodatne mrežne funkcije, kako je definirano u glavnom planu ATM-a;
- (d) detaljna rješenja za kooperativno donošenje odluka između država članica, pružatelja usluga u zračnoj plovdbi i funkcije upravljanja mrežom za zadaće iz stavka 2.;
- (e) rješenja za savjetovanje s dionicima u postupku donošenja odluka, i na nacionalnoj i na europskoj razini; i

(f) unutar radijskog spektra koji je Međunarodna telekomunikacijska unija dodijelila za opći zračni promet, raspodjelu zadaća i odgovornosti između funkcije upravljanja mrežom i nacionalnih rukovoditelja za frekvencije, osiguravajući pri tom da nacionalne funkcije za upravljanje frekvencijama nastave obavljati poslove povezane s frekvencijama koje nemaju utjecaj na mrežu. U slučajevima koji imaju utjecaj na mrežu, nacionalni rukovoditelji za frekvencije surađuju s onima koji su odgovorni za funkciju upravljanja mrežom kako bi se upotreba frekvencija optimizirala.

5. Aspekti projektiranja zračnog prostora osim onih iz stavka 2. rješavaju se na nacionalnoj razini ili na razini funkcionalnih blokova zračnog prostora. Pri postupku projektiranja uvažavaju se zahtjevi i složenost prometa, nacionalni planovi izvedbe ili planovi izvedbe za funkcionalne blokove zračnog prostora, uz potpuno savjetovanje s odgovarajućim korisnicima zračnog prostora ili odgovarajućim skupinama koje zastupaju korisnike zračnog prostora te, ako je primjereno, s vojnim tijelima.

6. Države članice ovlašćuju Eurocontrol ili drugo nepristrano i stručno tijelo za izvođenje upravljanja protokom zračnog prometa, što podliježe odgovarajućem nadzoru.

7. Provedbena pravila za upravljanje protokom zračnog prometa, uključujući potrebna rješenja za nadzor, razvijaju se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 5. stavka 2. okvirne Uredbe i donose u skladu s regulatornim postupkom iz članka 5. stavka 3. okvirne Uredbe, radi optimiziranja raspoloživog kapaciteta u upotrebi zračnog prostora i poboljšanja postupaka upravljanja protokom zračnog prometa. Ta se pravila temelje na transparentnosti i učinkovitosti te jamče osiguravanje kapaciteta na fleksibilan i pravovremen način, sukladno preporukama regionalnog plana zračne plovidbe ICAO-a za europsku regiju.

8. Provedbena pravila za upravljanje protokom zračnog prometa podržavaju operativne odluke pružatelja usluga u zračnoj plovidbi, operatora aerodroma i korisnika zračnog prostora te obuhvaćaju sljedeća područja:

- (a) planiranje leta;
- (b) upotrebu raspoloživog kapaciteta zračnog prostora tijekom svih faza leta, uključujući dodjelu slotova; i
- (c) upotrebu zračnih ruta za opći zračni promet, uključujući:
  - stvaranje jedinstvene publikacije za rutu i orientaciju prometa,
  - mogućnosti preusmjeravanja općeg zračnog prometa s područja zagruženja prometa, i

— pravila prioriteta u vezi pristupa zračnom prostoru za opći zračni promet, posebno tijekom razdoblja gustog prometa i kriznih razdoblja.

9. Pri razvoju i donošenju provedbenih pravila, Komisija na odgovarajući način i ne dovodeći u pitanje sigurnost, uvažava dosljednost između planova leta i aerodromskih slotova te potrebnu usklađenosć sa susjednim regijama.”

7. Članak 9. briše se.

Članak 4.

Uredba (EZ) br. 552/2004 mijenja se kako slijedi:

1. Umeće se sljedeći članak:

„Članak 6.a

Alternativna provjera sukladnosti

Svjedodžba izdana u skladu s Uredbom (EZ) br. 216/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. o zajedničkim pravilima u području civilnog zrakoplovstva i osnivanju Europske agencije za sigurnost zračnog prometa (*), kada se odnosi na komponente ili sustave, smatra se u smislu člana 5. i 6. ove Uredbe EZ izjavom o sukladnosti ili primjerenosti za upotrebu ili EZ izjavom o provjeri ako uključuje dokaz sukladnosti s bitnim zahtjevima ove Uredbe i odgovarajućim provedbenim pravilima za interoperabilnost.

(*) SL L 79, 19.3.2008., str. 1.”

2. Članak 9. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 9.

Preispitivanje priloga

Mjere predviđene za izmjenu elemenata priloga koji nisu ključni, kako bi se uvažili tehnički i operativni razvoji, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 5. stavka 4. okvirne Uredbe.”

3. U članku 10. umeće se sljedeći stavak:

„2.a U smislu stavka 2. ovog članka, države članice mogu izjaviti da su sustavi i sastavni dijelovi EATMN-a u skladu s bitnim zahtjevima te se izuzimaju od odredaba člana 5. i 6.”

4. Prilog II. mijenja se kako slijedi:

(a) u dijelu A, prvi stavak točke 2. zamjenjuje se sljedećim:

„EATMN, njegovi sustavi i njihovi sastavni dijelovi podržavaju, na koordiniranoj osnovi, nove dogovorene i vrednovane koncepcije rada koje poboljšavaju kvalitetu, održivost i učinkovitost usluga u zračnoj plovidbi, posebno u smislu sigurnosti i kapaciteta.”;

(b) dio B mijenja se kako slijedi:

i. prvi stavak točke 3.1.2. zamjenjuje se sljedećim:

„Sustavi za obradu podataka o letu omogućavaju postupnu provedbu naprednih, dogovorenih i vrednovanih koncepcija rada za sve faze leta, posebno kako je predviđeno glavnim planom ATM-a.”;

ii. točka 3.2.2. zamjenjuje se sljedećim:

„3.2.2. Podrška za nove koncepcije rada

Sustavi za obradu nadzornih podataka omogućavaju postupnu raspoloživost novih

izvora nadzornih informacija na takav način da se poboljša cjelokupna kvaliteta usluge, posebno kako je predviđeno glavnim planom ATM-a.”;

iii. točka 4.2. zamjenjuje se sljedećim:

„4.2. Podrška za nove koncepcije rada

Komunikacijski sustavi podržavaju provedbu naprednih, dogovorenih i vrednovanih koncepcija rada za sve faze leta, posebno kako je predviđeno glavnim planom ATM-a.”

Članak 5.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Članak 6. stavci 2. i 6. Uredbe (EZ) br. 551/2004, kako je izmijenjena ovom Uredbom, primjenjuju se od datuma navedenih u njihovim odgovarajućim provedbenim pravilima, ali ne kasnije od 4. prosinca 2012.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourg 21. listopada 2009.

Za Europski parlament
Predsjednik
J. BUZEK

Za Vijeće
Predsjednica
C. MALMSTRÖM